

# 1. Hurtigt overblik

Dansk navn: Kongepython  
Engelsk navn: Ball python / Royal python  
Videnskabeligt navn: Python regius  
Familie: Pythonidae  
Udbredelse: Vest- og Centralafrika  
Forventet levetid: Omkring 20 år eller mere i fangenskab; hvoraf der er dokumenteret individer som er blevet betydeligt ældre.

Punkt 1 er kildegennemgået.

# 2. Om arten

Kongepythonen er en kraftigt bygget kvælerslange, som i naturen tilbringer meget tid på eller under jorden og ofte benytter huler og andre skjul. Arten er især aktiv omkring skumring og om natten. Selvom den ofte beskrives som jordlevende, er den også i stand til at klatre, og terrarie indretningen bør derfor ikke begrænses som udelukkende bundlevende.

Størrelse og kønsforskelle: Nyklækkede kongepythoner er typisk omkring 25–43 cm lange, mens voksne oftest bliver omkring 1,0–1,5 m. Der findes dokumenterede vildtfangede individer op mod ca. 1,83 m. Arten udviser kønsdimorfi hos voksne, hvor hunner generelt bliver større og kraftigere end hanner. I et feltstudie af 1.250 vildtfangede kongepythoner fra Togo nåede hunner en maksimal snout–vent length (SVL) på 170 cm og en kropsmasse på 3.224 g, mens hanner nåede 140 cm SVL og 2.460 g. Voksne hunner havde desuden relativt længere kæber end hanner, hvilket kan øge gabeevnen. Kønsforskellene er små eller fraværende hos nyklækkede og unge dyr og bliver tydeligere med alderen.

Punkt 2 er kildegennemgået.

# 3. Pasningsbehov

**Bur og indretning:** Terrariet skal være sikkert, godt ventileret og give plads til naturlig krop udstrækning og bevægelse. Der bør tilbydes flere tætte skjul, særligt i både den varme og den kølige ende, en vandskål, klatremuligheder samt egnet bundlag, så dyret kan udvise et bredt udvalg af naturlig adfærd. Et stort, men bart terrarium er ikke i sig selv tilstrækkeligt.

**Bundlag og bioaktivt terrarium:** Bundlaget kan indrettes enten traditionelt eller som et bioaktivt system. I et bioaktivt terrarium forsøger man at opbygge et mere selvregulerende miljø, hvor bundlag, planter og et såkaldt clean-up crew, typisk bestående af

mikroorganismer og små nedbrydere som bænkebidere og springhaler, medvirker til at nedbryde organisk materiale. Et bioaktivt setup kræver stadig løbende kontrol, vedligeholdelse og fjernelse af større mængder afføring og foderrester.

Læs mere om bioaktiv indretning: [\[LINK TIL WATSON'S DYR – BIOAKTIVT TERRARIUM\]](#)

Watson's Dyr anbefaler et blandet bundlag, uanset om terrariet er bioaktivt eller ej. Som primær bestanddel anvendes en muldjord, der er egnet til reptiler og uden uønskede tilsætningsstoffer. Denne blandes med en grovere bark blanding eller et egnet bioaktivt bedding-produkt samt spagnummos og LECA. Formålet med blandingen er at skabe et struktureret bundlag, der kan holde en passende mængde fugt uden at blive konstant vådt, samtidig med at slangen får mulighed for at bevæge sig i og påvirke underlaget. I et ikke-bioaktivt terrarium skal bundlaget fortsat vedligeholdes løbende, og forurenede områder fjernes og udskiftes efter behov.

**Varme og temperatur:** Der skal etableres en tydelig temperaturgradient, så slangen selv kan vælge mellem varmere og køligere zoner. Den varme ende/basking-zone bør ligge omkring 30–32 °C og den kølige ende omkring 24–26 °C. Varmeudstyr skal styres med egnet termostat, og temperaturerne skal kontrolleres i relevante zoner med pålidelige termometre.

**Lys og UVB:** En tydelig dag/nat-cyklus bør tilbydes. Lavintensitets-UVB kan indgå som en del af et veldesignet lysmiljø, med en UV-gradient og adgang til fuld skygge. Lysfølsomme morphs, herunder albino-varianter, kan kræve lavere UV-niveauer.

**Luftfugtighed:** Et normalt niveau bør ligge på omkring 50–60 % i luftfugtighed. Der bør være mulighed for midlertidigt højere fugtighed, eksempelvis omkring hamskifte, uden at miljøet holdes konstant vådt. God ventilation er vigtig for at modvirke vedvarende fugt, bakterie- og skimmelvækst.

Sprayflaske/forstøver (Se evt. produkter egnet til krybdyr) bør anvendes til at opretholde korrekt luftfugtighed

**Vigtigt:** Selvom terrariet skal have passende luftfugtighed, bør bundlaget ikke være vedvarende vådt eller gennemblødt. Særligt på slangens faste hvilepladser bør overfladen kunne tørre op. Langvarig kontakt med vådt og forurenet bundlag kan fremme bakterie- og svampevækst og øge risikoen for hudbetændelse, herunder skælråd (ulcerativ dermatitis). Skælråd kan dog også opstå af andre årsager. Målet er derfor passende luftfugtighed og mulighed for fugtige mikroklimaer uden konstant våde hvileområder.

Punkt 3 er delvist kildegennemgået. Anbefalingerne om bundlag omfatter også Watson's Dyrs egne erfaringer og vurderinger.

## 4. Fodring og vand

Rent drikkevand skal altid være til rådighed i en stabil vandskål, der er stor nok til, at slangen kan lægge sig i den.

Vandet bør skiftes dagligt og altid, hvis det bliver beskidt. Vandskålen skal rengøres regelmæssigt og efter behov.

Kongepythonen er en obligat carnivor, som i naturen hovedsageligt lever af mindre pattedyr og fugle. I fangenskab fodres den typisk med hele mus eller rotter, som helst tilbydes aflivede og korrekt optøede.

### **Levende vs optøet foder**

Kongepythoner bør altid fodres med aflivede, korrekt optøede og opvarmede foderdyr frem for levende bytte.

Levende foderdyr kan påføre slangen alvorlige skader gennem bid og krads, samtidig med at foderdyret udsættes for unødigt smerte, stress og lidelse.

Optøet foder er derfor det mest forsvarlige valg, da det tilgodeser både slangens sikkerhed og foderdyrets velfærd. Samtidig er det en mere kontrolleret og sikker fodringsmetode.

### **Foderforberedelse og fodring**

Foderdyret skal være helt optøet inden fodring, da et delvist frossent foderdyr kan være skadeligt for slangen. Vi anbefaler at optø foderdyret i køleskabet, mens det ligger i en lukket pose, så det holdes rent og tørt.

Har man behov for hurtigere optøning, kan foderdyret optøs i vand, stadig i en tæt lukket pose. Skift vandet efter behov, og lad ikke foderdyret ligge længere end nødvendigt.

Når foderdyret er helt optøet, opvarmes det kortvarigt i varmt vand, stadig i posen. Et lunt foderdyr minder mere om et levende bytte og kan gøre det lettere for kongepythonen at genkende det som mad. Undgå meget varmt vand, der kan overophede foderdyret. Brug det klargjorte foder med det samme, og genfrys det ikke.

Tilbyd foderdyret med en fodertang, så der er god afstand mellem slangens mund og dine hænder. Efter fodring bør slangen have ro i mindst 48 timer, så den kan fordøje maden uden unødigt stress. Håndtering kort efter fodring kan øge risikoen for, at slangen gylper maden op.

### **Valg af foder størrelse**

En nem tommelfingerregel er, at foderdyret skal være omtrent lige så tykt som slangen på dens tykkeste sted. Foderdyret må gerne være en smule mindre, men bør som udgangspunkt ikke være væsentligt tykkere end slangen.

Det betyder, at en lille kongepython får små foderdyr, mens en større slange kan håndtere større bytte. Man skal dog ikke automatisk vælge større foderdyr, blot fordi slangen bliver ældre.

### **Alder, størrelse og fodringsinterval**

Unge kongepythoner vokser hurtigt og har derfor typisk behov for mindre foderdyr med kortere mellemrum. Efterhånden som slangen vokser, kan størrelsen på foderdyrene øges, mens intervallet mellem fodringerne gradvist forlænges.

Vejledende fodringsintervaller:

- Nyklækket og helt ung: hver 5. - 7. dag.
- Ungdyr i vækst: hver 7.-10. dag.
- Halvvoksen: hver 10.-14. dag.
- Voksen: hver 14.-21. dag.

Intervallerne er kun vejledende og skal tilpasses den enkelte slange. Foderdyrets størrelse, slangens vægtudvikling og kropskondition er vigtigere end dens alder alene. Voksne kongepythoner kan have behov for længere tid mellem måltiderne for at undgå overvægt.

### **Fodermængde og interval**

Størrelsen på foderdyret og tiden mellem fodringerne skal altid vurderes samlet. Et større foderdyr giver et større måltid og vil normalt kræve længere tid mellem fodringerne end et mindre foderdyr.

En voksen kongepython har ikke samme behov for hyppige måltider som en unge i vækst. For store eller for hyppige måltider kan føre til overvægt, mens for små eller sjældne måltider kan resultere i utilstrækkelig ernæring.

**Vigtigt:** Hold øje med slangens kropform og vægtudvikling. En sund kongepython skal have en passende muskulatur og kropskondition uden tydelige fedtdepoter eller fremtrædende knogler. Fodringen tilpasses altid det enkelte dyr.

-----**Her billede af body conditioning**-----

### **Foderpause**

Kongepythoner kan indimellem holde længere pauser fra at spise. Det er en naturlig og forholdsvis almindelig adfærd, især hos voksne slanger. Nogle spiser regelmæssigt året rundt, mens andre kan holde pauser i flere uger eller måneder uden nødvendigvis at mistrives.

Foderpauser kan blandt andet skyldes hamskifte, parringssæson, årstidernes skiften eller individuelle forskelle i appetitten.

#### **Hvad gør man, hvis slangen ikke vil spise?**

Hvis en sund kongepython springer et enkelt måltid over, er der som regel ingen grund til bekymring. Kontrollér, at temperatur, luftfugtighed og skjulesteder er i orden, og at slangen ellers opfører sig normalt.

Er slangen i hamskifte, kan man normalt vente med at tilbyde foder igen, til hamskiftet er overstået.

#### **Ved længere foderpauser**

Hvis slangen springer flere måltider over, bør man holde ekstra øje med dens vægt, kropform og adfærd. Det kan være en fordel at veje slangen regelmæssigt, så eventuelle ændringer opdages i tide.

En sund, voksen kongepython kan i nogle tilfælde undvære mad i flere måneder uden nødvendigvis at mistrives. Det vigtigste er derfor ikke kun, hvor længe den har fastet, men også om dens vægt, kropskondition og adfærd forbliver normale.

Ved vægttab, sygdomstegn eller ændret adfærd bør man kontakte en reptil kyndig dyrlæge. Det samme gælder ved længerevarende foderpause uden tydelig årsag. Hos unge, undervægtige eller svækkede slanger bør man reagere tidligere.

Punkt 4 er kildegennemgået.

## 5. Håndtering, habituering og erfaring

Kongepythonen er kendt for sit ofte rolige temperament og kan ved korrekt håndtering være nem at arbejde med. Hvert individ er dog forskelligt, og nogle slanger er mere rolige og trygge ved håndtering end andre.

Rolig, forudsigelig håndtering og gradvis habituering foretrækkes. Habituering betyder, at slangen langsomt vænner sig til håndtering og lærer, at kontakten ikke nødvendigvis er en trussel.

En nysgerrig og afslappet slange er som udgangspunkt bedre tilpas under håndtering end en slange, der viser tegn på stress. Vær dog opmærksom på, at en slange, som ligger helt stille, ikke nødvendigvis er afslappet.

Når du begynder at håndtere din kongepython, anbefaler vi at starte med korte perioder på få minutter. Efterhånden som slangen vænner sig til håndtering, kan tiden gradvist øges, så længe den virker tryk og afslappet. Vær samtidig opmærksom på omgivelsernes temperatur, så slangen ikke bliver unødigt afkølet.

### Håndtering og adfærd

Når du skal håndtere din kongepython, bør du nærme dig roligt og undgå pludselige bevægelser. Løft forsigtigt slangen, og sørg for at støtte kroppen med begge hænder. Lad den gerne bevæge sig frit mellem hænderne uden at fastholde den unødigt.

Det er vigtigt at lære at aflæse slangens kropssprog. En kongepython, der bevæger sig roligt og undersøgende med en afslappet kropsholdning, kan være godt tilpas under håndtering. Adfærden skal dog altid vurderes som en helhed, da en stille slange ikke nødvendigvis er tryk.

En utryk eller stresset slange kan derimod spænde kroppen, trække hovedet tilbage i en forsvarsposition, forsøge at flygte eller hvæse. Nogle slanger reagerer også ved at rulle sig sammen eller forholde sig helt stille, hvilket ikke nødvendigvis betyder, at de er trykke. Kongepythonen er særligt kendt for sin forsvarsstrategi, hvor den ruller sig sammen i en tæt kugle og skjuler hovedet for at beskytte sig selv. Dette kan være et tegn på, at slangen føler sig truet eller utryk.

Vær altid opmærksom på slangens reaktioner, og afslut håndteringen roligt, hvis den viser tydelige tegn på stress. Husk, at hver slange er forskellig, og at dens adfærd skal vurderes som en helhed.

### **Håndtering omkring fodring**

Undgå unødigt håndtering omkring fodring. Hos Watson's Dyr anbefaler vi som tommelfingerregel, at slangen får ro på fodringsdagen, allerede fra foderdyret tages ud af fryseren.

Som nævnt i fodringsafsnittet anbefaler vi desuden mindst 48 timers ro efter fodring. Håndtering under fordøjelsen kan medføre unødigt stress og øge risikoen for, at slangen gylper maden op, hvilket kan være skadeligt.

### **Håndtering ved hamskifte og stress**

Undgå som udgangspunkt håndtering under hamskifte og ved tegn på stress. Slangens individuelle adfærd og reaktioner bør altid være styrende for, hvornår og hvor længe den håndteres.

Punkt 5 er kildegennemgået.

## **6. Sundhed og typiske sygdomme**

Hold øje med vægttab, længerevarende fodervægring, unormal vejtrækning, mundforandringer, parasitter, hudproblemer og ufuldstændigt hamskifte. Ved mistanke om sygdom bør reptilkyndig dyrlæge kontaktes.

## **7. Formering og opdræt**

Kønsmodenhed afhænger ikke kun af alder, men også af størrelse, kondition og individ. Opdræt kræver planlægning, dokumentation, egnede forældredyr og mulighed for forsvarlig pasning af afkom. Æg inkuberes under kontroller<sup>8</sup>. Særlige forhold og erfaringer  
Arten kan have naturlige perioder med nedsat foderinteresse. Fodervægring bør vurderes sammen med vægt, kropskondition, miljø og øvrig adfærd frem for alene ud fra antal missede måltider.

## **9. Kilder, ansvar og versionering**

Version: 0.1

Status: Arbejdsudkast – ikke endeligt fagligt godkendt.

Denne 0.1-version er udarbejdet som strukturelt og fagligt førsteudkast.

Punkt 1 og 2 samt hovedparten af punkt 3 og punkt 4 er kildegennemgået. Afsnittet om bundlag indeholder desuden Watson's Dyrs egne anbefalinger.

Kilder til punkt 1 og 2:

- Uetz, P., Freed, P., Aguilar, R. & Hošek, J. (red.). The Reptile Database – Python regius. Taksonomi, engelske navne og geografisk udbredelse.  
<https://reptile-database.reptarium.cz/Python/regius>

- Graf, A. (2011). Python regius. Animal Diversity Web, University of Michigan Museum of Zoology. Naturhistorie, habitat, aktivitet og levetid i fangenskab.  
[https://animaldiversity.org/accounts/Python\\_regius/](https://animaldiversity.org/accounts/Python_regius/)
- AnAge: The Animal Ageing and Longevity Database – Python regius. Registreret maksimal levetid i fangenskab.  
[https://genomics.senescence.info/species/entry.php?species=Python\\_regius](https://genomics.senescence.info/species/entry.php?species=Python_regius)
- Aubret, F., Bonnet, X., Harris, M. & Maumelat, S. (2005). Sex Differences in Body Size and Ectoparasite Load in the Ball Python, Python regius. Journal of Herpetology 39(2): 315–320. Feltstudie af 1.250 vildtfangede dyr fra Togo; dokumenterer kønsdimorfi i voksen størrelse, kropsmasse og relativ kæbelængde samt fravær eller svag dimorfi hos unge dyr. DOI: 10.1670/111-02N
- Kilder til punkt 5:
  - RSPCA. How To Care For a Royal Python. Håndtering, kropsstøtte, stresssignaler, hamskifte og ro efter fodring.  
<https://www.rspca.org.uk/adviceandwelfare/pets/other/royalpython>
  - Merck Veterinary Manual. Management and Husbandry of Reptiles. Generelle principper for håndtering og pasning.  
<https://www.merckvetmanual.com/exotic-and-laboratory-animals/reptiles/management-and-husbandry-of-reptiles>
  - D'Cruze, N. m.fl. (2020). Dropping the Ball? The Welfare of Ball Pythons Traded in the EU and North America. Dyrevelfærd og forsvarsadfærd.  
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7143053/>
  - Kreger, M. D. & Mench, J. A. (1993). Physiological and behavioral effects of handling and restraint in the ball python and the blue-tongued skink. Applied Animal Behaviour Science.  
[https://doi.org/10.1016/0168-1591\(93\)90030-S](https://doi.org/10.1016/0168-1591(93)90030-S)
- Kilder til punkt 4:
  - RSPCA. How To Care For a Royal Python. Vand, foderdyr, foderstørrelse, fodringsintervaller, foderpauser og håndtering efter fodring.  
<https://www.rspca.org.uk/adviceandwelfare/pets/other/royalpython>
  - Merck Veterinary Manual. Nutrition in Snakes. Ernæring, fodringshyppighed, foderhåndtering og håndtering omkring måltider.  
<https://www.merckvetmanual.com/management-and-nutrition/nutrition-exotic-and-zoo-animals/nutrition-in-snakes>
  - Merck Veterinary Manual. Nutrition in Reptiles. Ernæring, hygiejne og sikker håndtering af foder.  
<https://www.merckvetmanual.com/management-and-nutrition/nutrition-exotic-and-zoo-animals/nutrition-in-reptiles>
- Kilder til punkt 3:
  - Merck Veterinary Manual. Bacterial Diseases of Reptiles, afsnittet Ulcerative or Necrotic Dermatitis in Reptiles. Understøtter sammenhængen mellem vådt/forurenede bundlag, mikrobiel vækst og risiko for skælrsår; præciserer at sygdommen også kan opstå under gode forhold.  
<https://www.merckvetmanual.com/exotic-and-laboratory-animals/reptiles/bacterial-diseases-of-reptiles>
  - Merck Veterinary Manual. Important Husbandry Requirements for Selected Reptiles – Ball python. Anvendt til temperaturinterval, luftfugtighed og generelle husbandry-krav.

<https://www.merckvetmanual.com/multimedia/table/important-husbandry-requirements-for-selected-reptiles>

- RSPCA. How To Care For a Royal Python. Anvendt til temperaturgradient, basking-zone, kølig zone, luftfugtighed, UVB/UVI, døgnrytme, skjul og terrarieindretning.

<https://www.rspca.org.uk/adviceandwelfare/pets/other/royalpython>

- Hollandt, T., Baur, M. & Wöhr, A.-C. (2021). Animal-appropriate housing of ball pythons (*Python regius*)—Behavior-based evaluation of two types of housing systems. PLOS ONE 16(5): e0247082. Anvendt til beriget terrarieindretning, klatring, gravning, badning, basking og brug af UV-belyste basking-zoner. DOI: 10.1371/journal.pone.0247082

Kilder til punkt 5:

- RSPCA. How To Care For a Royal Python. Håndtering, kropsstøtte, stresssignaler, hamskifte og ro efter fodring.

<https://www.rspca.org.uk/adviceandwelfare/pets/other/royalpython>

- Merck Veterinary Manual. Management and Husbandry of Reptiles. Generelle principper for håndtering og pasning.

<https://www.merckvetmanual.com/exotic-and-laboratory-animals/reptiles/management-and-husbandry-of-reptiles>

- D'Cruze, N. m.fl. (2020). Dropping the Ball? The Welfare of Ball Pythons Traded in the EU and North America. Dyrevelfærd og forsvarsadfærd.

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7143053/>

- Kreger, M. D. & Mench, J. A. (1993). Physiological and behavioral effects of handling and restraint in the ball python and the blue-tongued skink. Applied Animal Behaviour Science.

[https://doi.org/10.1016/0168-1591\(93\)90030-S](https://doi.org/10.1016/0168-1591(93)90030-S)

Kilder til punkt 4:

- RSPCA. How To Care For a Royal Python. Vand, foderdyr, foderstørrelse, fodringsintervaller, foderpauser og håndtering efter fodring.

<https://www.rspca.org.uk/adviceandwelfare/pets/other/royalpython>

- Merck Veterinary Manual. Nutrition in Snakes. Ernæring, fodringshyppighed, foderhåndtering og håndtering omkring måltider.

<https://www.merckvetmanual.com/management-and-nutrition/nutrition-exotic-and-zoo-animals/nutrition-in-snakes>

- Merck Veterinary Manual. Nutrition in Reptiles. Ernæring, hygiejne og sikker håndtering af foder.

<https://www.merckvetmanual.com/management-and-nutrition/nutrition-exotic-and-zoo-animals/nutrition-in-reptiles>

0.1670/111-02N